

Strasbourg, 13. marec 2024

Spoštovani,

Evropski parlament je danes na plenarnem zasedanju dokončno potrdil Evropski akt o svobodi medijev, ki prinaša nove standarde za zaščito pluralnosti in neodvisnosti medijev v Evropski uniji. Evropska poslanka Irena Joveva je soavtorica zakonodaje, saj je kot poročevalka v imenu svoje politične skupine Renew Europe (t. i. poročevalka v senci) sodelovala pri oblikovanju končnega besedila akta. Nov zakon bo države članice zavezal k zagotavljanju neodvisnosti medijev pred vladnim, političnim, gospodarskim ali vmešavanjem zasebnih interesov. Prihajajoči akt bo prepovedal kakršnekoli oblike posegov v uredniške odločitve in preprečil zunanje pritiske na novinarje po razkritju njihovih virov. Po današnjem dokončnem glasovanju v Evropskem parlamentu je omenjena uredba potrjena.

V nadaljevanju vam pošiljamo izjavo evropske poslanke Irene Joveve (Renew/Svoboda) po glasovanju in sprejemu Evropskega akta o svobodi medijev (European Media Freedom Act, EMFA):

“Iskreno sem vesela, da smo po dolgem in zahtevnem zakonodajnem postopku končno potrdili prelomen Akt o svobodi medijev. Sprejeli smo zelo dobro, ambiciozno besedilo za zaščito svobode medijev, za katerega upam, da bo tudi v praksi zaživel tako, kot je zamišljeno. Dodajamo zakonske varovalke na ravni EU, ki jih bo mogoče izvrševati prek sodišč po vsej Uniji. Mediji so namreč marsikje pod velikimi političnimi in komercialnimi pritiski, ki jih sedaj zakon v celoti prepoveduje, kot prepoveduje tudi vohunjenje (razen zelo omejenih izjem pri hujših kaznivih dejanjih, a še vedno pod strogimi postopki, kot je odobritev sodniške veje oblasti). Vsako vmešavanje države bo prepovedano. Vsako vmešavanje lastnikov v uredniške odločitve urednikov in novinarjev bo prepovedano. Vsi konflikti interesov bodo morali biti javno razkriti. Uvajamo popolno transparentnost lastništva, prejemkov medijev iz oglaševanja državnih podjetij in organov, ob tem pa uvajamo še pravila, da morajo procesi oglaševanja slediti objektivnim in javno razritim kriterijem. Medijem dajemo posebno mesto na spletu, kjer njihovih neodvisnih in kredibilnih vsebin platforme ne bodo mogle arbitrarno odstranjevati. Dobili bodo tudi posebno mesto na trgu, saj bodo prevzemi medijev vsebovali uradno oceno vpliva na medijsko pluralnost in uredniško svobodo. Vsaka administrativna, regulatorna ali zakonodajna pobuda bo morala zasledovati cilje uredniške neodvisnosti in vsak ukrep, ki bi šel v nasprotno smer, se bo dalo izpodbijati na EU ravni. **Akta o svobodi medijev naj se bojijo le tisti, ki to svobodo spodkopavajo, ki si podrejajo ali želijo podrediti medije, ki želijo prek svojih propagandnih mašinerij manipulirati javnost. In to so prav tisti, ki te dni govorijo, kako temu zakonu ne zaupajo. Takšne izjave so po mojem mnenju neupravičene, je pa res, da po drugi strani lahko razumem njihov strah, saj je zakon nastal prav zaradi njih.** Za primere, kot sta bila finančno izčrpavanje STA in poskusi podreditve RTV, kar se je dogajalo pod vlado Janeza Janše in kar je bilo med glavnimi razlogi za sprejem te zakonodaje, bodo sedaj Evropska komisija, mediji in celo posamezniki imeli orodje, da se lahko obrnejo na evropska sodišča. Neodvisno kritično novinarstvo je stalno pod napadi dela političnih sil, ki jim neodvisnost in kritika nista po godu. Zakon ureja vsa potrebna področja za zaščito medijske svobode, kljub temu pa ni čarobna palica, ki bo uredila prav vse težave medijev. Za to je namreč poleg

robustnih varovalk potrebna tudi politična kultura, potrebno je delovanje oblasti in lastnikov na način, s katerim spoštujejo neodvisnost medijev.“

Za kakršnekoli dodatne informacije ali izjave evropske poslanke smo vam na voljo.

Lep pozdrav,

joveva

Irena Joveva
poslanica Evropskega parlamenta

**Pisarna evropske poslanke
Irene Joveve**

Kersnikova ulica 3, 1000 Ljubljana
(+386) 51 282 828

pisarna@irenajoveva.si
www.irenajoveva.si